ONZE GEZONDHEID

Worstvergiftiging.

Het is verwonderlijk zoo vaak als men in de couranten onjuiste berichten leest waar het geldt de oorzaken van vergiftiging door spijzen of dranken. Geëmailleerde potten en pannen hebben heel lang den naam gehad allergevaarlijkst te zijn voor 't gebruik. Nog onlangs stond in een blad een bericht dat door het gebruik van worst verschillende personen in een bepaalde streek ziek waren geworden en dat men niet wist of de vergiftiging door het kookgereedschap was veroorzaakt.

Immers de slager had de worst in een geëmailleerde pan gekookt!

„Het geval verwekt in de streek veel ontroering" stond onder het bericht.

Inderdaad kan ik me zeer goed de ontroering van de huismoeders begrijpen, die een mooi stel geëmailleerde pannen hebben en nu opééns lezen dat het koken van worst in die pannen aanleiding tot vergiftiging kan geven.

En even ontroerd was schrijver dezes, toen hij voor de zooveelste maal gewaar werd hoe lichtvaardig men de menschen toch inlicht; want het is zeer zeker niet te sterk gesproken wanneer men met beslistheid verzekert, dat er van vergiftiging door het koken van spijzen in geëmailleerde pannen nooit sprake kan zijn.

Maar onze listige slager speculeerde op de goedgeloovigheid van zijn klanten en strooide vermoedelijk maar al te gaarne het praatje rond dat het vaatwerk mogelijk de oorzaak kon zijn.

Want de ware oorzaak?

Lezer, als ik u die gezegd heb eet ge waarschijnlijk nooit meer „ongekeurde" worst. Een zegen voor het welzijn van ons mag zeker wel de, in vele steden, ingestelde gedwongen vleeschkeuring heeten. Zoo nu en dan lekt wel eens uit, hoe men soms minder deugdelijk vleesch voor menschelijk gebruik nog tracht te bestemmen, maar van welke listen en lagen sommige „worstmakers" gebruik maken om ondeugdelijk vleesch hun fabriek binnen te smokkelen, is maar weinigen bekend. Toevalligerwijs was ik eens in de gelegenheid een dergelijk gevaarlijk „fabriekje" van zijn aanvoer te berooven.

Er kwamen, dat was ontegenzeggelijk waar, meermalen gevallen voor van worstvergiftiging bij de afnemers van een bepaalden fabrikant en heel sterk werd vermoed dat ondeugdelijk vleesch voor de vervaardiging van worst gebruikt werd. Koeien of varkens die zwaar ziek waren werden „genoodslacht", dat wil zeggen: kort voor hun natuurlijken dood werden ze geslacht; het vleesch bloedde dan nog uit en de opkoopers die, hoe ze er de lucht van kregen weet men niet, aanstonds zouden komen opdagen, gaven dan meer voor het lichaam, dan wanneer het dier eenige oogenblikken later zijn natuurlijken dood gestorven was. De opkoopers waren goede bekenden van den fabrikant en menig varken dat op Maandag zwaar ziek was, zat Dinsdags in zooveel Hectometers worst.

Hoe de politie ook loerde, men kon er maar niet achter komen op welke wijze de man zijn minderwaardig goed in de fabriek kreeg.

Ze lag aan het water, druk voeren er dagelijks zandschepen voorbij, getrokken in lange rij door een sleepboot.

Het trok de opmerkzaamheid van de politie dat eenige schepen vaak touwen hadden die onder het schip doorliepen en toen men eens een paar dergelijke touwen losmaakte om te zien wat er toch onder dat schip vastgemaakt was, bleek het dat een deel van een varken op die manier langs de fabriek zou vervoerd worden. Voor de fabriek maakte men dan de touwen los, het dier zonk, behendig gooide men één der touwen op den wal van de fabriek, waar het aanstonds werd vastgemaakt aan een ring van de schoeiing diep onder water, en tegen den avond palmde men het touw met het vrachtje eraan binnen.

's Avonds wentelden de raderen opnieuw. De worstmachine werkte.

Gij begrijpt hoe gevaarlijk het nuttigen van dergelijke worst is, en hoe onverstandig men doet, dergelijke spijs niet van een betrouwbaren leverancier te betrekken. In de abatoirs is het mogelijk al de kunstgrepen waarmede de fabrikant de worst tracht „appetijtelijk" te maken, te ontmaskeren.

Aniline is een heerlijke kleurstof om ze mooi „bloedrood" te doen schijnen.

Het zijn de giffen die gedurende de ziekte van het dier in het lichaam gevormd werden en die bij de bereiding van de worst niet vernietigd werden en die ze schadelijk maken. Maar niet alleen deze, andere en zwaardere zijn er. Het vleesch dat eenigen tijd staat, vormt een ideale kweekplaats voor bacteriën. Deze scheiden giffen af en die giffen behooren tot de zwaarste die wij kennen.

Geen koken vernietigt, noch ontleedt ze. Hoe ook en waarin ook zulke worst gekookt wordt, ze is en blijft gevaarlijk voor onze gezondheid.

De pan waarin ze gekookt wordt, moge geëmailleerd, vertind, verkoperd zijn, ze moge nog zoo oud zijn, geeft duizendmaal minder schadelijkheid dan de giffen bevatten die in de worst zitten. Soms komt het voor, vooral in warme zomerdagen, dat zich op de beste worst bepaalde bacteriën gaan ontwikkelen, bacteriën die een schier even gevaarlijk gif voortbrengen. Het gebruik van dergelijke worst geeft dan mede aanleiding tot de zwaarste vergiftigingen die wij kennen. Zulke vergiftigingen noemt men ook worst- of vleeschvergiftiging, maar ze kunnen evengoed ontstaan wanneer die bacteriën op erwten of boonen zich ontwikkelen.

Voor jaren had in Duitschland op een kostschool een dergelijke vergiftiging door het gebruik van boonen plaats, die, overgeschoten van den voorgaanden dag, gebruikt waren om een toespijs te bereiden. Hoe sneller zulke overblijfsels van de tafel afgekoeld worden, hoe beter. In de ijskast geplaatst is gevaar voor groei der bacteriën gering.

Niet iedereen heeft een ijskast en dit behoeft ook niet. Maar men onthoude dat snelle afkoeling, ik deelde u dit reeds mede in mijn artikel over de hooikist, steeds het beste is, en dat de keukenkasten waarin de zon schijnt, 's zomers, en zij die naast den schoorsteen zijn aangebracht, des winters niet de beste zijn.

MEDICUS.

PRACTISCHE WENKEN

Om de dure en schaarsche zeep te vervangen.

Men schrijft ons: Wanneer men hout stookt, beware men hiervan de asch en make een eenvoudig katoenen zakje (in den vorm van een knikkerzak) waarin men de asch doet. Leg dit in de teil met afwaschwater. Men krijgt dan een potasch-oplossing, die heel goed zeep kan vervangen.

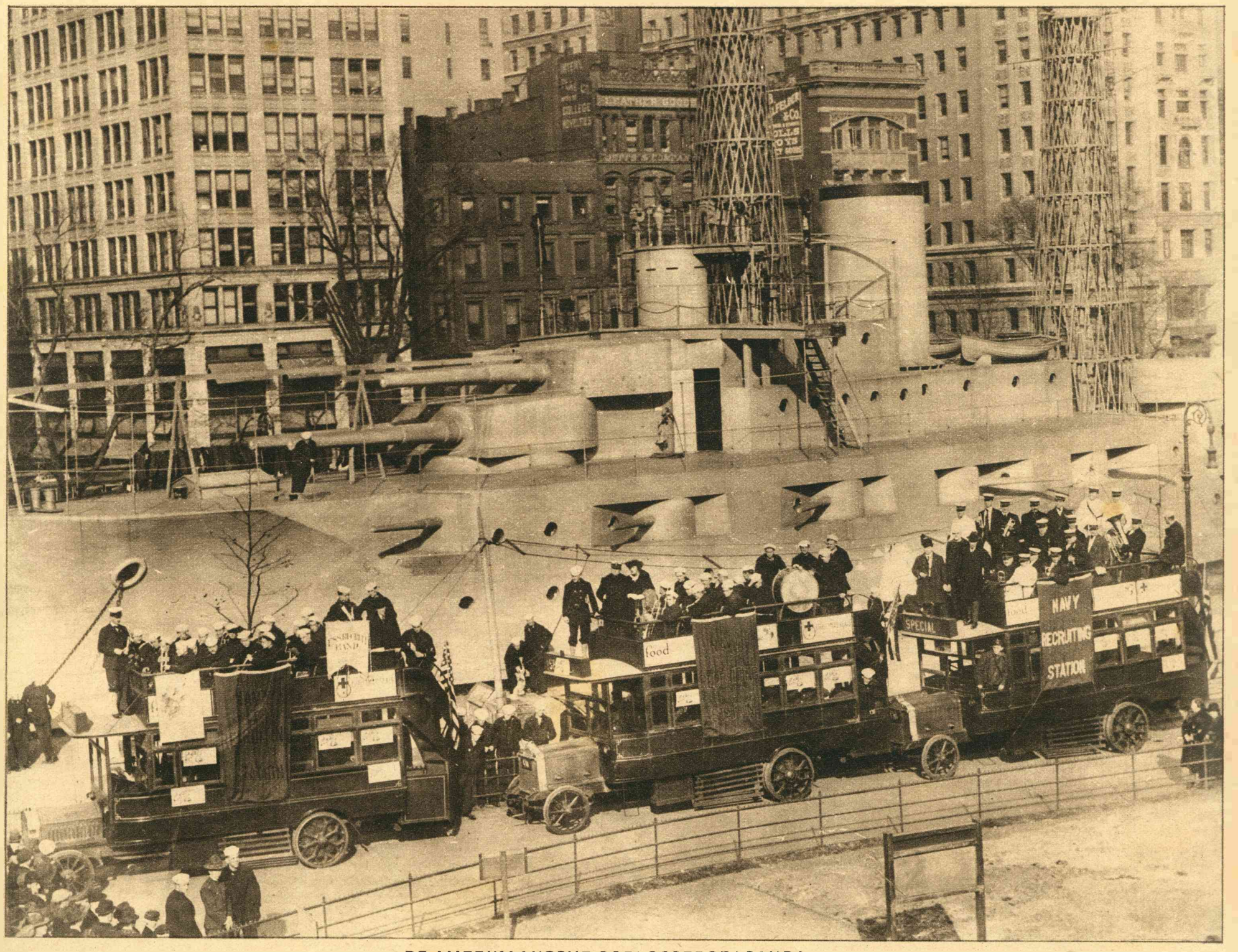

DE AMERIKAANSCHE OORLOGSPROPAGANDA.

Midden op het Union-Square te New York is een reusachtig oorlogsschip gebouwd, waar men zich kan opgeven als vrijwilliger voor de marine. Verder rijden door de stad groote auto's met muzikanten erop. Binnenin is een kantoor waar men zich eveneens kan laten inschrijven als vrijwilliger. Op onze foto ziet men die auto's juist langs het oorlogsschip rijden.